

Høringssvar vedr. vejledninger om journalføring samt telemedicin

Med dette høringssvar giver FOA bemærkninger til følgende:

1. Vejledninger om journalføring: Bemærkninger til det generelle indhold i de fem forskellige vejledninger
2. Vejledningen om sygeplejefaglig journalføring: Specifikke bemærkninger til denne vejledning
3. Udkast til vejledning om brug af telemedicin

Vejledninger om journalføring

FOA vil gerne takke for arbejdet med både bekendtgørelse og vejledninger. Det har været et godt og konstruktivt samarbejde, hvor Styrelsen for Patientsikkerhed har været meget lydhøre og inddragende. Dette har resulteret i vejledninger, som forhåbentlig kan give anledning til klarhed for medarbejderne i praksis, og som derudover har medført nogle klare forbedringer. Her vil FOA særligt fremhæve, at ledelsens ansvar med de nye vejledninger bliver meget klart beskrevet, bl.a. efter ønske fra FOA. Det er et meget stort fremskridt. Det er også meget positivt, at det står så tydeligt, at journalen primært er et arbejdsredskab samt at journalen også kan bidrage til læring. FOA har dog også nogle forslag til forbedringer og afklaringer, særligt i forhold til afsnittene om overdragelse og delegation samt målgruppen for journalføring (særligt for den sygeplejefaglige vejledning).

1.2. Om overdragelse og delegation

Beskrivelsen af overdragelse og delegation står uklart for så vidt angår den del, der handler om ledelsens ansvar. Styrelsen for Patientsikkerhed har i de løbende drøftelser bekræftet, at vi er enige om, at man *ikke* handler på en autoriseret sundhedspersons ansvar – men på eget og ledelsens ansvar – i de tilfælde, hvor det er ledelsen på behandlingsstedet, der beslutter, hvilke ansatte, der kan udføre hvilke opgaver. Derfor bør den sidste sætning på side 2 omskrives, så den lægger ansvaret for ledelsens arbejdstilrettelæggelse på den autoriserede sundhedsperson og ikke på ledelsen. Vi foreslår på linje med DSR, at der i stedet står følgende:

”I tilfælde, hvor ledelsen på behandlingsstedet generelt tilrettelægger eller konkret beslutter, at ikke-autoriseret personale kan varetage bestemte sundhedsfaglige opgaver, handler det pågældende personale ikke på en autoriseret sundhedspersons ansvar, men på ledelsens ansvar.”

Endvidere bør definitionen af ”overdragelse” også tage højde for tilfælde, hvor det er ledelsen, der beslutter, hvem der udfører hvilke arbejdsopgaver på et behandlingssted. Vi foreslår følgende, tilføjet med understreget:

”Når man får overdraget en sundhedsfaglig opgave fra en autoriseret sundhedsperson eller fra sin ledelse, er der efter denne vejledning både tale om opgaver, som indebærer en delegation af opgaver, som det er forbeholdt bestemte autoriserede sundhedspersoner at udføre, og opgaver som alle sundhedspersoner må udføre.”

2. Journalen

Helt i starten af afsnittet må det gerne blive præciseret, hvad en journal for eksempel kan være, dvs. at det er mere end blot ”notater”.

Derudover står der øverst s. 4: "Den sygeplejefaglige journal skal give en overskuelig og samlet fremstilling af patientens helbredstilstand og behov for sygepleje, så det er let for det sygeplejefaglige personale at sætte sig ind i patientens tilstand, planlagte pleje og behandling."

Her anbefaler FOA at fjerne ordet "let", så der fx i stedet står "så det sygeplejefaglige personale er i stand til at sætte sig ind i (...) ". Med ordet "let" er der en fare for, at det kan medføre krav om mange resumeer og lignende, som kan være unødigt tidskrævende at udarbejde.

2.1 Formål med journalen

I afsnittet står følgende sætning: "Journalen kan også bidrage til læring, kvalitetsudvikling, forskning samt dokumentation for hændelsesforløb i klage- og erstatningssager m.v."

FOA foreslår i stedet at skrive: ""samst som dokumentation i klage- og erstatningssager"

3.2 Tidspunkt for journalføringen

FOA er enig i, at det er nødvendigt for patientsikkerheden, at journalføringen foregår inden arbejdstids ophør. Dette stiller dog store krav til den lokale ledelse og arbejdstilrettelæggelse.

5.1. Under "oplysninger om sygeplejefagligt personale"

Der står lige nu følgende tekst: "Patientjournalen skal indeholde oplysninger om, hvem der har haft hver enkelt patientkontakt". Imidlertid er "kontakt" et uklart begreb – inkluderer det fx receptionisten eller den medarbejder, som blot udleverer et glas vand. I stedet bør der stå "hvem der har udført pleje og behandling".

8. Ledelsens ansvar

Det er godt, at der i den sygeplejefaglige vejledning står, at "journalføringen er en del af plejen og behandlingen". Dette bør også komme ind i vejledningen til sygehuse.

Under pkt. 7.2 står følgende: "Der er to situationer i sundhedsloven, hvor et samtykke til indhentning af oplysninger skal journalføres", men i beskrivelsen herefter står det ikke særlig klart, hvilke to situationer der er tale om. Det må derfor gerne skrives mere klart.

Særligt til vejledningen om sygeplejefaglig journalføring

3.3. Konferencebeslutninger

Der bør anvendes et andet begreb end "konferencebeslutninger", da dette ord ikke bruges i kommunerne. Fx kan der stå "konferencer, triageringsmøder eller lignende".

12 sygeplejefaglige problemområder

Nederst s. 9 står følgende: "Vurderingen kan foretages af en sygeplejerske, social- og sundhedsassistent og andet personale, som løser sundhedsfaglige opgaver". For at sikre, at der er de tilstrækkelige kompetencer til at udføre den sygeplejefaglige vurdering, særligt på bosteder, foreslår FOA at skrive følgende i stedet: "Vurderingen kan foretages af en sygeplejerske, social- og sundhedsassistent og andet personale med fornødne kompetencer".

Målgruppe

Det er meget positivt, at personale på bosteder, herunder pædagogisk personale, er skrevet frem som en tydelig målgruppe for vejledningen.

Der anvendes to begreber for målgruppen, hhv. "sygeplejefagligt personale" og "sundhedspersoner". De to beskrivelser lyder dog meget ens. FOA anbefaler derfor, at forskellen mellem de to grupper tydeliggøres. Dvs. bl.a. en beskrivelse af, det 'sygeplejefaglige personale' er en undergruppe til 'sundhedspersoner'.

Nogle steder anvendes begrebet "sundhedsfagligt personale" – dette gør sig gældende på s. 5, s. 7, s. 10 og s. 15. Dette er et nyt begreb, som ikke er defineret i begyndelsen, og som vi derfor ikke mener, bør anvendes. Fx er det uklart, om det også inkluderer pædagogisk personale, ufaglærte mv.?

Der er dog ét sted, hvor det kan give mening at anvende begrebet: På s. 10 er der en tekst, hvor man bruger begrebet til specifikt at omtale personale med sundhedsfaglig baggrund, hvilket godt kan give mening. Det drejer sig om følgende sætning: "*På behandlingssteder, hvor der udføres pleje og behandling, og hvor der ikke eller kun i mindre omfang er tilknyttet sundhedsfagligt personale med ansvar for at foretage de sygeplejefaglige vurderinger, har ledelsen ansvaret for at sikre, at de 12 sygeplejefaglige problemområder vurderes og revurderes, når det er relevant*". Her bør man dog overveje i stedet at skrive "personale med sundhedsfaglig baggrund".

Vejledning om ansvarsforhold m.v. ved brug af telemedicin

Vejledningen er ikke tilstrækkeligt præcis, når det kommer til afgrænsningen af, hvilke sundhedspersoner der kan anvende telemedicin.

Der står følgende i indledningen: "Ved telemedicin forstås i denne vejledning, at en autoriseret sundhedsperson ved hjælp af fx video, billeder, lyd eller måleresultater inddrager en anden sundhedsperson i behandling af patienten, som ikke fysisk er til stede dér, hvor patienten befinder sig."

Senere står der om den rådgivende sundhedsperson: "En autoriseret sundhedsperson, der bliver anmodet om at foretage en vurdering som grundlag for behandlingen af en patient, er ansvarlig for sin vurdering, selvom en anden sundhedsperson har kompetencen til at iværksætte behandling af patienten efter indhentelse af vurderingen."

For FOA står det ikke helt klart, om der lægges op til, at de sundhedspersoner, der anvender telemedicin, skal være autoriserede. FOA anbefaler derfor, at der kommer mere klarhed over, hvem der kan anvende telemedicin. FOA ser ingen begrundelser for, at brug af telemedicin skal afgrænses til autoriserede sundhedspersoner. Dette gælder både for rekvirent og rådgivende sundhedsperson. FOA anbefaler, at beskrivelsen ændres, så vi sikrer os, at telemedicin kan anvendes i de behandlingssituationer, hvor det er relevant, og ikke kun hvor autoriserede sundhedspersoner er til stede.